

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2018/131

Karar Sayısı : 2018/98

Karar Tarihi : 17/10/2018

R.G. Tarih – Sayı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: İstanbul 5. İcra Hukuk Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 22/5/2003 tarihli 4857 sayılı İş Kanunu’nun 34. maddesinin birinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “...mevduata uygulanan en yüksek...” ibaresinin, Anayasa’nın 2. ve 36. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: İcra takibine konu kıdem tazminatı, fazla mesai alacağı ve genel tatil alacağı olarak hükmedilen alacak kalemlerine en yüksek banka mevduat faizi olarak %15 yıllık faiz oranının uygulanması nedeni ile icra takibinin iptali talebiyle açılan davada, itiraz konusu kuralın Anayasa’ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun’un itiraz konusu ibareyi içeren 34. maddesi şöyledir:

“Ücretin gününde ödenmemesi

*Madde 34- Ücreti ödeme gününden itibaren yirmi gün içinde mücbir bir neden dışında ödenmeyen işçi, iş görme borcunu yerine getirmekten kaçınabilir. Bu nedenle kişisel kararlarına dayanarak iş görme borcunu yerine getirmemeleri sayısal olarak toplu bir nitelik kazansa dahi grev olarak nitelendirilemez. Gününde ödenmeyen ücretler için **mevduata uygulanan en yüksek faiz oranı** uygulanır.*

Bu işçilerin bu nedenle iş akitleri çalışmadıkları için feshedilemez ve yerine yeni işçi alınamaz, bu işler başkalarına yaptırılamaz.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, Raportör Hülya ÇOŞTAN ÇETİN tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu, itiraz konusu kanun hükmü okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa’nın “Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi” başlığını taşıyan 152. maddesinin dördüncü fıkrasında “Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.”; 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un “Başvuruya engel durumlar” kenar başlığını taşıyan 41. maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise “Mahkemenin işin esasına girerek verdiği ret kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından itibaren on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla itiraz

başvurusu yapılamaz.” hükümlerine yer verilmiştir. Anayasa’nın ve 6216 sayılı Kanun hükmünün amacı hem gereksiz başvuruları önleyerek Anayasa Mahkemesinin çalışma düzenini korumak hem de uygulamada sürekliliği sağlamaktır.

3. İtiraz yoluna başvuran Mahkemenin iptalini istediği Kanun’un 34. maddesinin birinci fıkrasında yer alan “...*mevduata uygulanan en yüksek...*” ibaresine yönelik itiraz başvurusu, bir başka itiraz başvurusunun konusu olarak esastan incelenerek Anayasa Mahkemesinin 11/7/2018 tarihli ve E.2018/68, K.2018/87 sayılı kararıyla reddedilmiş ve bu karar 16/10/2018 tarihli ve 30567 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Böylece gerek Anayasa’nın 152. maddesinin son fıkrasında gerek 6216 sayılı Kanun’un 41. maddesinin (1) numaralı fıkrasında öngörülen koşul gerçekleşmiştir. İtiraz yoluna başvuran mahkemenin başvurusu 13/9/2018 tarihini taşımakta ise de Anayasa Mahkemesinin aynı konu hakkında işin esasına girerek verdiği yukarıda belirtilen ret kararı yayımlandığına göre Anayasa’nın 152. maddesi uyarınca itirazın incelenmesine olanak yoktur. Zira Anayasa’nın 152. maddesi yalnız Anayasa Mahkemesine itiraz yoluyla başvuran mahkemeleri değil Anayasa Mahkemesini de bağlar. Anayasa Mahkemesi, önceki kararın yayımı tarihinden sonra karar vermek durumunda ise başvurunun daha önce olup olmamasına bakmadan itirazı reddetmek durumundadır.

4. Açıklanan nedenlerle 4857 sayılı Kanun’un 34. maddesinin birinci fıkrasında yer alan “...*mevduata uygulanan en yüksek...*” ibaresine yönelik itiraz başvurusunun Anayasa’nın 152. maddesinin dördüncü fıkrası ve 6216 sayılı Kanun’un 41. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince esas incelemeye geçilmeksizin reddi gerekir.

III. HÜKÜM

22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu’nun 34. maddesinin birinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “...*mevduata uygulanan en yüksek...*” ibaresinin iptaline karar verilmesi talebiyle yapılan itiraz başvurusunun, Anayasa’nın 152. maddesinin dördüncü fıkrası ile 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un 41. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince REDDİNE, 17/10/2018 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Burhan ÜSTÜN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Esas Sayısı : 2018/131
Karar Sayısı : 2018/98

Üye

Recep KÖMÜRCÜ

Üye

Hicabi DURSUN

Üye

Celal Mümtaz AKINCI

Üye

Muammer TOPAL

Üye

M. Emin KUZ

Üye

Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye

Kadir ÖZKAYA

Üye

Rıdvan GÜLEÇ

Üye

Recai AKYEL

Üye

Yusuf Şevki HAKYEMEZ